

Høg-Jæren vindpark:

**myrsnipeundersøkelser på Hellandsmyra
i hekkesesongen 2009.**

Innhold i notatet:

1) Innledning	side 2
2) Metodikk.....	side 2
3) Resultater	side 2
4) Konklusjon	side 3
5) Referanser.....	side 3

Torgrim Breiehagen
Dr. Scient.

Notat til Jæren Energi AS

Gol, 21. juli 2009.

1) Innledning.

Hensikten med undersøkelsen i 2009 var å få registrert kurtiseatferd eller hekking av myrsnipe på Hellandsmyr, Time og Hå kommune. Myrsnipepopulasjonen ble i nærområdet, Synesvarden landskapsområde taksert systematisk i 2004-2006 av Breiehagen (2006), hvor c. 15 par av myrsnipe hekker årlig. Hellandsmyra har vært et hekkeområde for myrsnipe frem til 2004, men etter dette er ikke arten registrert hekkende (Breiehagen 2008). Området blir likevel vurdert til å være aktuelt som hekkeområde for arten.

I doktorgradarbeidet til Gunnhild Marthinsen ved Univ. i Oslo (2007) blir det konkludert at bestandene av myrsnipe både på Høg-Jæren og Hardangervidda er en overgangsform mellom underarten *Calidris alpina alpina* (nordlig myrsnipe) og *C. alpina schinzii* (sørlig myrsnipe). Marthinsen (2007) diskuterer også holdbarheten av underarter hos myrsnipen og ulike forvaltningsenheter/prinsipper knyttet til disse. Underarter generelt har blitt fjernet/**ikke vurdert** i den nye norske rødlista fra 2006 (Kålås *et al.* 2006).

2) Metodikk.

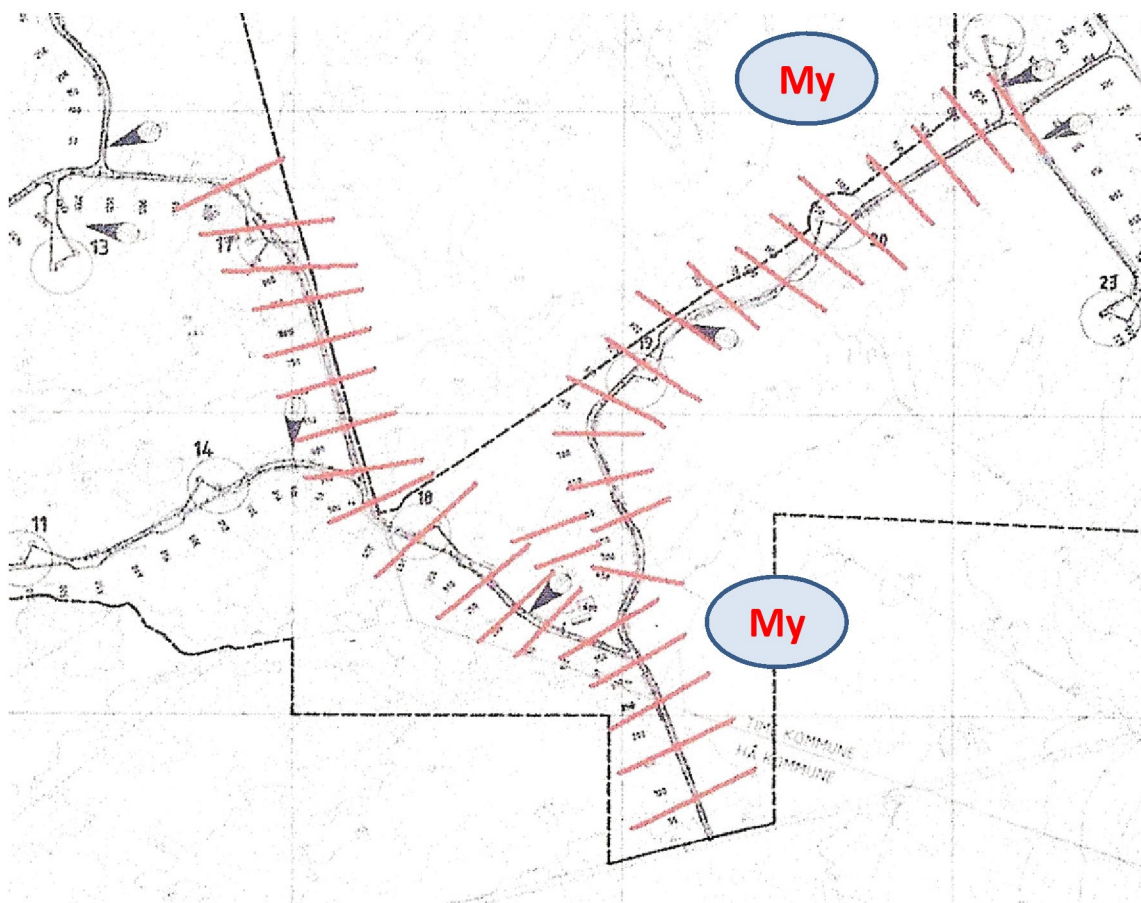
Hellandsmyra i Hå og Time kommune ble undersøkt **i to perioder** i 2009. Første periode i tidsrommet 30. mai-1. juni og andre periode i tidsrommet 28-29. juni.

I første periode ble kurtiseatferd/lyd hos myrsnipe forsøkt registrert. Hannene i denne perioden utfører ofte fluktlek med lyd som er relativt lett å oppdage. **I den andre perioden** ble kull av arten forsøkt registrert. Foreldrefuglen(e) vil da varsle med lyd, oftest innenfor en avstand på 50 m. Oppdagbarheten er derfor relativ stor for en positiv hekkeregistrering når ungene er mellom 1-10 dager gamle ved en gjennomgang av de viktigste næringssøksområdene (ofte nær små tjern eller fuktige myrdrag).

3) Resultater.

I periode 1 ble myrsnipelyd (kurtiselyd hann) hørt to steder 1. juni (se Fig. 1 nedenfor). Nordvest for rundt tjern N for *møllepkt. 20* ble en hann hørt flere steder i myra kl. 07.30-07.40. Senere kl. 09.30 ble en hann hørt N for gårdsbruket som ligger vest for inngangspartiet til vindparken. Det er vanskelig å vurdere om dette er en eller to hanner, da disse kan forflytte seg raskt mellom to områder i kurtiseperioden. Tidspunktet er i slutten av eggleggingsperioden for de fleste kullene i Synesvardenområdet (cf. Breiehagen 2006). **I periode 2** ble det ikke gjort noen positive hekkeregistreringer av myrsnipe i undersøkelsesområdet.

I løpet av hekkesesongen 2009 det ikke registrert hekkende myrsnipe på Hellandsmyra, men området blir tydeligvis brukt som næringssøksområde/-kurtiseområde.

Figur 1. Oversikt over myrsniperegistreringene hekkesesongen 2009 (kurtiselyd hann).

4) Konklusjon.

Hellandsmyra er fortsatt et potensielt hekkeområde for myrsnipe, men konkrete hekkefunn er ikke registrert siden 2004. Området benyttes fortsatt sannsynligvis både som næringssøksområde og kurtiseområde for hanner. Årsaken til at Hellandsmyra ikke har hekkende myrsnipere kan være nedgang i bestanden av myrsnipe i nærområdene eller gjengroing av lynchheia pga. sterkere gjødsling eller klimaendringer. Sterkere predasjonspress fra kråkefugler som har tilhold i sitkagranplantingene er også en mulig årsak.

5) Referanser:

- Breiehagen, T. 2008** Hellandsmyra: myrsnipestatus og genetikk, Samt ornitologiske vurderinger knyttet til etableringen av vindmølleparken. *Notat til Jæren Energi AS 14.7.2008, 7 sider.*
- Breiehagen, T. 2006.** Hekkepopulasjonen av sørlig myrsnipe på Høg-Jæren 2004-2006. *Falco 35: 98-105.*
- Kålås, J.A., Viken, Å. & Bakken, T. 2006.** Norsk rødliste 2006 - 2006 Norwegian Red List. *Artsdatabanken, Norway.*
- Marthinsen, G. 2007.** Genetic differentiation within and between bird populations – taxonomic and phylogeographic implications. Ph.D. Thesis, Faculty of Mathematics and Natural Science, University of Oslo.